

Sytuacja w rolnictwie Dolnego Śląska na dzień 16.06.2023

W połowie czerwca trwał zbiór wczesnych odmian ziemniaków spod włókniny. Odmiany średnio wczesne zaczynały kwitnąć. Plantacje zbóż jarych znajdowały się w fazie od strzelania w źdźbło do kłoszenia, zboża ozime po wykłoszeniu – w fazie nabierania ziarna. Żyto i jęczmień ozime w fazie dojrzewania. Kondycja oziminy była dobra. Rzepaki przekwitły i w łuszczynach formowało się ziarno, natomiast buraki znajdowały się w fazie 6-14 liści. Dolnośląskie uprawy zmagają się z deficytem wody.

W warunkach dużej wilgotności gleby i powietrza występowały słabe porażenia pojedynczych liści ziemniaków zarazą ziemniaczaną. Zboża były atakowane przez patogeny rozwijające się przy umiarkowanej wilgotności powietrza. Na plantacjach obserwowaliśmy septoriozę paskowaną liści, rdzę brunatną, plamistość siatkową, septoriozę plew, fuzariozę kłosów oraz mączniaka prawdziwego zbóż.

Na większości plantacji można było zaobserwować średnie nasilenie występowania skrzypionek oraz nalot mszycy zbożowej i buraczanej. W większości zachwaszczenie ocenia się na małe, z wyjątkiem plantacji, na których nie wykonano zabiegów ochronnych.

W sadach drzewa i krzewy znajdowały się w okresie zawiązywania owoców, a czereśnie w czasie dojrzewania. Stopień zachwaszczenia był niski. Zaobserwowano sporadyczne występowanie mączniaka.

APLA

Susza na Dolnym Śląsku

IUNG-PIB raportuje, że deficyt wody dla roślin uprawnych nadal rośnie w całym kraju, także na Dolnym Śląsku. W wyniku występujących warunków wilgotnościowych stwierdzono wystąpienie suszy rolniczej na terytorium Polski.

Od kwietnia do czerwca susza występowała w czterech uprawach w naszym regionie:

- zbóż jarych,

- zbóż ozimych,
- truskawek,
- krzewów owocowych,

Największy zasięg suszy rolniczej występował w uprawach zbóż jarych. Suszę w tych uprawach notowano w 76 dolnośląskich gminach (44,97% gmin), na powierzchni 14,12% województwa.

Suszę notowano również w uprawach zbóż ozimych. Notowano ją w 66 gminach naszego regionu (39,05% gmin). W przypadku truskawek susza obejmuje 52 dolnośląskie gminy (30,77%), a krzewów owocowych – 48 gmin (28,40%).

Oprac. dr hab. Andrzej Doroszewski, prof. IUNG-PIB, dr hab. Rafał Pudełko, dr Katarzyna Żyłowska, dr Jan Jadczyzyn, Piotr Koza, Anna Jędrejek, Małgorzata Kozak, Tomasz Jóźwicki, Beata Murat, Adrian Matczuk, IUNG-PIB

Spadek cen zbóż

Czerwiec, podobnie jak poprzednie miesiące, przyniósł obniżkę cen surowców roślinnych w punktach skupowych. Średnia cena skupu pszenicy konsumpcyjnej wynosiła 83,66 zł/dt (spadek ceny o 11% w ciągu miesiąca). Maksymalnie, w skupie można było uzyskać 98,00 zł/dt. Rok temu średnia cena pszenicy konsumpcyjnej wynosiła 154,59 zł/dt. Oznacza to, że w ciągu roku cena spadła aż o 85%.

Średnia cena sprzedaży pszenicy paszowej była niższa o 16% niż w maju i wynosiła 79,19 zł/dt. Cena była niższa od ubiegłorocznej o 93%, kiedy uzyskiwano średnio 152,65 zł/dt.

Cena jęczmienia paszowego była niższa o 18% w porównaniu do poprzedniego miesiąca - średnia cena skupu to 68,68 zł/dt. W porównaniu do 2022 roku cena jęczmienia była niższa o 95%, w ubiegłym roku płacono za 1 dt, średnio 134,05 zł.

Cena skupu rzepaku wynosiła średnio 173,42 zł/dt. Jest to mniej o 112% niż miesiąc wcześniej. W porównaniu do 2022 roku spadek ceny przekroczył już 140%. W ubiegłym roku, w czerwcu, średnia cena rzepaku wynosiła 419,41 zł/dt.

Droższy żywiec

Z kolei ceny skupu żywca były wyższe niż rok temu. Młode bydło opasowe skupowano średnio po 12,06 zł/kg, maksymalnie można było uzyskać 14,50 zł/kg. W porównaniu z ubiegłym rokiem, cena wzrosła o około 2%. Hodowcy sprzedawali wtedy opasy średnio po 11,85 zł/kg. Cena skupu tuczników nie

zmieniła się w porównaniu do ubiegłego miesiąca (7,93 zł/kg). Rok temu tuczniki były skupowane po 5,61 zł/kg.

Cena skupu mleka wynosiła średnio 2,28 zł/l. W czerwcu, producenci mleka dostawali średnio o 27% więcej za litr mleka niż rok temu. Mleko było sprzedawane odbiorcom indywidualnym maksymalnie za 4,50 zł/l, średnio uzyskiwano się 3,25 zł/l. oznacza to spadek ceny o około 8% w porównaniu do ubiegłego roku.

Tanieją nawozy

Ceny nawozów mineralnych w czerwcu spadły o 80-100% w porównaniu do poprzedniego roku. W stosunku do ubiegłego miesiąca odnotowano spadek cen nawozów o 14-36%.

Obecnie średnie ceny nawozów wynosiły:

- mocznik 46% N – 284,42 zł/dt (spadek ceny w ciągu miesiąca o 14%, w porównaniu do ubiegłego roku o 80%),
- polifoska 8 – 363,30 zł/dt (cena była niższa o 18% w porównaniu z poprzednim miesiącem i niższa o 24% niż rok temu),
- saletra amonowa 34% – 194,61 zł/dt (cena niższa o 36% w porównaniu do poprzedniego miesiąca oraz o 103% niższa niż w czerwcu 2022 roku).

Pomoc dla producentów pszenicy i gryki

Trwa nabór wniosków o przyznanie pomocy producentom pszenicy lub gryki, którzy sprzedali ziarno między 15 kwietnia a 30 czerwca. Dokumenty można składać do końca lipca.

Jest to dofinansowanie dla rolników, którzy ponieśli straty z powodu agresji Rosji na Ukrainę. O tę pomoc mogą się ubiegać producenci pszenicy lub gryki, którzy złożyli w 2022 roku wnioski o dopłaty bezpośrednie i wykazali uprawy (maksymalnie 300 ha) tych roślin, a ziarno sprzedali w okresie od 15 kwietnia do 30 czerwca tego roku. Co istotne, nabywcą ziarna musi być podmiot uprawniony do skupu i przetwarzania zboża lub obrotu nim, albo podmiot kupujący ziarno w związku z prowadzoną produkcją zwierzęcą. Transakcja musi zostać potwierdzona fakturą VAT, jej duplikatem lub fakturą VAT RR.

Wysokość wsparcia jest zróżnicowana. W przypadku pszenicy istotny jest termin sprzedaży zboża, a jeśli chodzi o grykę, pod uwagę bierze się również województwo, w którym położone jest gospodarstwo ubiegającego się o wsparcie.

Stawki dofinansowania to:

- 2 200 zł/ha pszenicy – w przypadku jej sprzedaży między 15 kwietnia a 14 maja 2023 r.,
- 3 025 zł/ha pszenicy – w przypadku jej sprzedaży między 15 maja a 30 czerwca 2023 r.,
- 700 zł/ha – w przypadku upraw gryki na Dolnym Śląsku

Wysokość pomocy nie może przekroczyć:

- iloczynu stawki pomocy i powierzchni upraw pszenicy lub gryki, do której producent rolny otrzymał dopłaty bezpośrednie za 2022 r. (jednak nie więcej niż 300 ha), przy czym powierzchnia ta będzie pomniejszona o tę, do której rolnik otrzymał wsparcie w ramach wcześniejszego naboru wniosków, który zakończył się 30 czerwca,
- iloczynu stawki pomocy oraz powierzchni upraw. Powierzchnię tę oblicza się jako iloraz liczby ton pszenicy lub gryki wynikającej z załączonych faktur i współczynnika:
 - 5,5 – w przypadku pszenicy,
 - 1,6 – w przypadku gryki.

W przypadku ubiegania się o pomoc przez rolne spółdzielnie produkcyjne lub spółdzielnie rolników, należy pamiętać o wymogu przejścia przez te organizacje w okresie trzech lat poprzedzających złożenie wniosku o wsparcie specjalnego badania. Limit dofinansowania to iloczyn 300 ha oraz liczby rolników należących do spółdzielni.

Dokumenty należy składać w biurach powiatowych ARiMR do 31 lipca w placówce Agencji, przez platformę ePUAP, za pośrednictwem usługi mObywatel na stronie gov.pl, bądź listem poleconym.

Na wsparcie przewidziano 2 mld zł. Jeżeli okaże się, że pula środków nie będzie wystarczająca, zostanie ona zwiększona, tak aby wszyscy, którzy spełniają warunki do otrzymania pomocy, mogli ją uzyskać.

Modernizacja gospodarstw rolnych (obszar D)

Rolnicy, którzy planują w swoich gospodarstwach inwestycje związane m.in. z

racjonalizacją produkcji, wprowadzaniem innowacji czy zmianą profilu, mogą do 5 lipca składać wnioski o wsparcie w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych”. Dofinansowanie pochodzi z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Przypominamy, że o wsparcie mogą się ubiegać rolnicy – osoby fizyczne (w tym „wspólnie wnioskujące”), wspólnicy spółek cywilnych, osoby prawne, spółki osobowe prawa handlowego i oddziały przedsiębiorcy zagranicznego. Muszą oni posiadać gospodarstwo rolne o powierzchni co najmniej 1 ha i nie większej niż 300 ha lub nieruchomości, która służy do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa powinna mieścić się w przedziale od 13 tys. euro do 200 tys. euro, a wnioskujący zobligowany jest do prowadzenia w celach zarobkowych działalności rolniczej w zakresie produkcji zwierzęcej lub roślinnej.

W ramach obszaru D „Modernizacji gospodarstw rolnych” można realizować inwestycje związane zarówno z zakupem nowych maszyn i urządzeń rolniczych czy wyposażenia do produkcji rolnej, jak i z budową, remontem połączonym z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej. Pomoc może zostać przyznana również na zakładanie sadów lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat. Co ważne, inwestycje trwale związane z gruntem lub nieruchomością nie mogą być realizowane przez „osoby wspólnie wnioskujące”. W tym naborze będzie również można złożyć wniosek o dofinansowanie zakupu i instalacji urządzeń do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, pod warunkiem że będzie ona wykorzystywana na pokrycie potrzeb wynikających z prowadzenia działalności rolniczej.

Pomoc ma charakter refundacji. Standardowy poziom dofinansowania to 50% poniesionych kosztów kwalifikowanych. Wzrasta do 60% w przypadku, gdy o fundusze ubiega się młody rolnik lub gdy robi to wspólnie kilku gospodarzy. Warto zaznaczyć, że minimalny poziom kosztów kwalifikowanych musi być wyższy niż 50 tys. zł. Jeden beneficjent i jedno gospodarstwo może otrzymać nawet 600 tys. zł, jeżeli zaplanowane przedsięwzięcia związane są bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich lub magazynów paszowych, w których prowadzona jest produkcja zwierzęca, lub adaptacją na inwentarskie innych istniejących w gospodarstwie budynków. W pozostałych przypadkach limit wynosi 250 tys. zł.

Co istotne, o to wsparcie mogą się ubiegać również beneficjenci „Modernizacji gospodarstw rolnych” w obszarach A, B, C, pod warunkiem że nie wyczerpali

swojej puli. Np. jeżeli rolnik składał wniosek w obszarze B i nie wykorzystał całej kwoty (600 tys. zł), to w obszarze D może złożyć w tym naborze wniosek o pozostałe środki.

Dostarczone przez rolników wnioski zostaną poddane ocenie. O kolejności przysługiwania pomocy będzie decydowała suma uzyskanych punktów. Premiowane będą m.in. inwestycje służące ochronie środowiska lub zapobiegające zmianom klimatu czy te związane ze zwiększeniem skali produkcji lub zmianą jej profilu. Punkty będą przyznawane również za uczestnictwo w unijnych lub krajowych systemach jakości, budowę lub modernizację budynków inwentarskich i magazynów paszowych czy wiek wnioskodawcy.

Źródła: meldunki PZDR oraz informacje ARiMR

Aleksandra Januszkiewicz EiZGR, DODR

- [Udostępnij](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)

Data publikacji

10.08.2023